

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ
TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI
HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 2022
Kabul Tarihi : 1/7/1976
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 10/7/1976 Sayı : 15642
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 15 Sayfa : 3254

Madde 1 – (Değişik birinci fıkra : 5/3/1992 - 3783/1 md.) 65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi bir devamlı gelire sahip bulunmayan ve muhtaçlığını İl veya İlçe İdare Heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan Türk Vatandaşlarına hayatta buldukları sürece, 300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.

(Mülga ikinci fıkra: 1/7/2005-5378/25 md.)

Herhangi bir şekilde bu maddede yazılı miktardan fazla devamlı gelir sağlayan veya sağlaması mümkün olan kimselerin geçim kaynağı var sayılır ve kendilerine aylık bağlanmaz.

(Mülga dördüncü fıkra: 1/7/2005-5378/25 md.)

65 yaşın bitiminin tespitinde, ilgililerin, bu kanun yayımlandığı tarihte, nüfus kütük kayıtlarındaki doğum tarihleri esas alınır. Doğum tarihlerinde yapılacak düzeltmeler ile bu kanunun yayımlandığı tarihten geriye doğru bir yıl içinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.

Madde 2 – Bu aylıklar ve kanunda yazılı diğer ödemeler için her yıl Devlet bütçesine gerekli ve yeterli ödenek konur ve aylıklar haksahiplerine Emekli Sandığı aracılığı ile bağlanır ve ödenir.

Madde 3 – Bu aylıkların başlangıç tarihi, ilgililerin Emekli Sandığına yapacakları yazılı müracaatlarını takip eden aybaşıdır.

(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/92 md.) Bu aylıklar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenecek ödeme gün ve dönemlerinde peşin olarak ödenir. Aylığa hak kazanma başlangıç tarihi ile ilk aylık ödemesinin yapıldığı ödeme döneminin ilişkin olduğu aya kadar olan haklar için ise defaten ödeme yapılır.

Peşin verilen gelir ve aylıklar durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz. Ancak, aylık bağlama ile ilgili geçim şartının kalkması halinde, aylıklar bu şartın kalktığı tarihi takibeden dönem başından itibaren kesilir.

Madde 4 – Bu Kanuna göre aylık bağlanmada veya ödenmesinde uygulanacak usul ve kullanılacak belgeler, Maliye ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca müşterek hazırlanacak bir yönetmelikle tespit olunur.

Madde 5 – Bu Kanuna göre aylığa hak kazanmak üzere düzenlenen belgelerin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde, ödenen aylıklar % 50 fazlası ile geri alındığı gibi, belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında ayrıca genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır.

Madde 6 – Bu aylıklar ile bağlanmasında ve ödenmesinde kullanılacak belgeler her türlü vergi ve resimden muaftır.

Madde 7 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

MADDE 8– (Değişik: 31/7/2008–5797/7 md.) Sosyal Güvenlik Kurumu, İl veya İlçe İdare Kurullarının alacakları muhtaçlık kararlarını esas alarak aylık bağlar. Kurum gerektiğinde, aylık almaya başvuranların gelir, yaşam düzeyi ve varlıkları hakkında, belirleyeceği yöntemlerle inceleme yapmaya ve yaptırmaya, resmi ve özel idare müessese ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

Aylık bağlanmasında İl veya İlçe İdare Kurullarının alacakları muhtaçlık kararlarıyla birlikte bu Kanunun gerektirdiği hallerde yetkili hastanelerden alınan sağlık kurulu raporları esas alınır. Aylık bağlanmasına esas belgelerin eksik olmaması halinde aylık bağlama işlemi yapılır.

Birinci ve ikinci fıkralar çerçevesinde aylık bağlama işleminden sonra yapılacak incelemeler sonucunda, aylık bağlama kararını etkileyecek durumların tespit edilmesi halinde, tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için durum aylık bağlanana iadeli taahhütlü, ilgili idareye de adi posta ile bildirilir. Eksikliklerin giderilmemesi halinde tebligat tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona erdiği tarihin içinde bulunduğu ödeme döneminin sonunda aylık kesme veya düzeltme işlemi yapılır ve fazla ödenen tutarlar geri alınır. Gerçeğe aykırı sağlık kurulu raporu düzenlediği veya bu nitelikteki raporlara dayanarak aylık aldığı tespit edilenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu madde kapsamında aylık bağlamaya esas sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili sağlık kuruluşlarının belirlenmesi ile bu raporların alınmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ile Kurum tarafından birlikte hazırlanacak yönetmelikle belirlenir."

Ek Madde 1 - (Ek:1/7/2005 - 5378/25 md.)

65 yaşını doldurmamış olmakla birlikte;

a) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde özürlü olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan özürülülerden; her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalamasına göre bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olanlara, bu Kanunun 1 inci maddesine göre belirlenecek aylık tutarının % 300'ü tutarında,

b) 18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla mükellef kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olan özürülülerden; her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalamasına göre bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olanlara, bu Kanunun 1 inci maddesine göre belirlenecek aylık tutarının % 200'ü tutarında,

c) Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalamasına göre bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olduğu halde, kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşını tamamlamamış özürlü yakını bulunanlara, bakım ilişkisi fiilen gerçekleşmek kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesine göre belirlenecek aylık tutarının % 200'ü tutarında,

Aylık bağlanır.

65 yaşını doldurulmasından önce bu madde hükümlerine göre bağlanmış olan aylıkların aynı şekilde ödenmesine devam olunur. Bu Kanunun 1 inci maddesine göre aylık bağlanarlardan başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek kadar özürlü olduklarını tam teşekküllü hastaneden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanlara da birinci fıkranın (a) bendine göre aylık bağlanır. Aylık bağlanmasına esas özürülülük oranı değişenlerin aylıkları durumlarına göre yeniden tespit olunur. Özürülülük oranı, bu Kanuna göre aylık bağlanması gereken oranın altına düşenler ile birinci fıkrada belirtilen aylık ortama gelir tutarından fazla gelir elde etmeye başlayanların aylıkları kesilir.

Aylık haktan yararlanan 18 yaşından küçük özürülülerin yalnızca kendileri bu Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen tedavi haktan yararlanır. Ancak, bu madde hükümlerine göre aylık alanlardan herhangi bir sosyal güvenlik kurumunun tedavi yardımı kapsamında bulunanlara tedavi yardımı yapılmaz.

Bu Kanunun 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri birinci fıkraya hükümlerine göre aylık ödenecekler hakkında da uygulanır.

(Değişik son fıkra: 17/4/2008-5754/92 md.) Bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre aylık almaya hak kazanacak şekilde özürlü olduğunu belgeleyen ve herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan yetim olarak aylık veya gelir almakta olan çocuklardan bu kurumlardan aldıkları aylık veya gelir toplamı tutarları bu madde gereğince durumlarına göre ödenebilecek tutardan daha az olanlara; aradaki fark ilgili sosyal güvenlik kurumu tarafından (birden fazla sosyal güvenlik kurumundan aylık veya gelir alanlar için yalnızca tercih edecekleri bir sosyal güvenlik kurumu tarafından) ödenir ve bu şekilde ödenen tutarlar Hazineden tahsil edilir.

EK MADDE 2– (Ek: 31/7/2008–5797/8 md.) Bu Kanun kapsamında yapılan müracaatların kabulü ve aylık bağlanması işlemleri, teşkilatlanmalarının tamamlanmasından sonra Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri veya Sosyal Güvenlik Merkezleri tarafından yerine getirilir.

Diğer mevzuatta daha önce bu Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oluşturulan sağlık kurullarına yapılan atıflar, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunla kurulan Kurum Sağlık Kuruluna yapılmış sayılır.

Geçici Madde 1 – (Ek: 17/4/2008-5754/92 md.)

Bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilmiştir. İlgililer hakkında herhangi bir idari ve icrai takibat yapılmaz.

Madde 9 – Bu Kanun yayımlandığı tarihi takip eden mali yıl başında yürürlüğe girer.

Madde 10 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**2022 SAYILI KANUNA EK VE DEĐİŐİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŐ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Deđiőtiren Kanun No.	2022 sayılı Kanunun deđiőtirilen maddeleri	Yürürlüğe giriŐ tarihi
3783	—	Yayımlanan 7/3/1992 tarihini takip eden aybaŐı
5335	7	27/4/2005
5378	Madde 1 ve Ek Madde 1	7/7/2005
5597	8	23/3/2007
5754	3, Ek Madde 1 ve Geçici Madde 1	8/5/2008
(5754 sayılı Kanun ile deđiőtik) 5510	7	1/10/2008
5797	8, Ek Madde 2	19/8/2008